

MAŁGORZATA GRAJTER

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Wydział Kompozycji, Teorii Muzyki, Dyrygentury, Rytmiki i Edukacji Muzycznej

Nowe technologie a rozwój świadomości słuchowej muzyków – sprawozdanie z seminarium

W dniu 21 kwietnia 2016 roku w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi odbyło się seminarium pod hasłem *Nowe technologie a rozwój świadomości słuchowej muzyków*, połączone z prezentacją specjalistycznej pracowni do zajęć z kształcenia słuchu, znajdującej się w budynku Regionalnego Ośrodka Kultury, Edukacji i Dokumentacji Muzycznej. Organizatorami tego wydarzenia były: Katedra Teorii Muzyki łódzkiej uczelni oraz działający w jej obrębie od 2013 roku Zakład Badań nad Percepcją Słuchową Muzyki.

Tematyka spotkania oscylowała wokół zagadnień związanych z wykorzystaniem nowych technologii w procesie nauczania kształcenia słuchu oraz ich wpływu na rozwój umiejętności słuchowych i kształtowanie wyobraźni młodych adeptów sztuki muzycznej. W ramach seminarium swoje refleksje oraz pomysły metodyczne, zainspirowane możliwościami sprzętowymi pracowni, zaprezentowały członkinie Zakładu Badań nad Percepcją Słuchową Muzyki, na co dzień zajmujące się pracą dydaktyczną w zakresie kształcenia słuchu w łódzkiej Akademii Muzycznej.

Seminarium otworzyło wystąpienie dr Magdaleny Grajter pod tytułem *Pracownia kształcenia słuchu w Akademii Muzycznej w Łodzi – od idei do realizacji*. Został w nim ukazany historyczny kontekst wykorzystania nowych technologii w nauce kształcenia słuchu, a znaczną część prezentacji stanowiło obszerne nawiązanie do istniejącej już w latach 90. ubiegłego stulecia w łódzkiej uczelni specjalistycznej pracowni, stworzonej przez prof. Feliksa Flisa. Głównym założeniem Profesora była indywidualizacja procesu dydaktycznego, uzyskiwana dzięki wykorzystaniu specjalnie przystosowanych do zajęć pulpityw studenckich „Iwona”, połączonych ze stanowiskiem wykładowcy. Twórcom obecnej pracowni, choć dysponuje ona innego typu sprzętem (instrumenty klawiszowe i komputery na połączonych z mikserem

stanowiskach studentów i wykładowcy, projektor z ekranem i tablica multimedialna), przyświecały podobne cele, jeśli chodzi o możliwość dostosowania sposobu i tempa pracy na zajęciach do indywidualnych potrzeb studenta.

Przykłady praktycznego wykorzystania możliwości sprzętowych pracowni podczas zajęć zostały zademonstrowane w trzech kolejnych prezentacjach. Mgr Halina Dulikowska (*Multimedialne – zbiorowe i indywidualne – kształcenie słuchu w pracowni*) przedstawiła między innymi możliwości wykorzystania programu Finale do różnicowania zadań w grupach studenckich o różnym poziomie zaawansowania, a także aplikację własnego autorstwa do ćwiczenia słuchu wysokościowego i pamięci muzycznej. Wystąpienie mgr Izabeli Nahajowskiej (*Nowe technologie w kształceniu świadomości intonacyjnej*) dotyczyło kształtowania świadomości intonacyjnej w zależności od rodzaju temperacji czy systemu strojenia. Autorka pokazała między innymi przykładowe ćwiczenia, służące uwrażliwieniu na różnice w strojach i rozmiarach poszczególnych interwałów. Zadania te zostały częściowo opracowane przy użyciu programu Pianoteq, umożliwiającego precyzyjne dostrajanie każdego dźwięku. Dr Małgorzata Grajter (*Wyposażenie pracowni do kształcenia słuchu i możliwości jego wykorzystania w zadaniach z repertuaru muzyki popularnej*) skupiła się na prezentacji zarejestrowanych na video fragmentów zajęć ze studentami. Pokaz obejmował zadania opracowane na podstawie piosenki *Because* z repertuaru zespołu The Beatles: zastosowanie instrumentów klawiszowych (indywidualna praca samodzielna i realizacja wielogłosu z użyciem zróżnicowanych barw) oraz tzw. karaoke (zadanie do śpiewania z nagraniem podkładem muzycznym).

Interesującym kontrapunktem w stosunku do metodycznej części seminarium było wystąpienie prof. dr Marty Szoki *Niektóre aspekty sozologii współczesnego środowiska akustycznego*. Rozwój nowych technologii, jak dowiodła autorka, przyczynia się nie tylko do poszerzenia możliwości odbioru muzyki, ale także do powstawania swoistego „zanieczyszczenia” środowiska zbędnymi, a nawet szkodliwymi dla zdrowia dźwiękami. Ważne jest zatem, aby doceniając w pełni olbrzymie spektrum możliwości, jakie daje potencjalnemu odbiorcy muzyki nowoczesna technika, umieć należycie zadbać o narząd słuchu, zapewniając mu niezbędną regenerację, dla której potrzebna jest po prostu... cisza. Seminarium spotkało się ze znacznym odzewem specjalistów w dziedzinie kształcenia słuchu z obszaru całej Polski, jak również ze sporym zainteresowaniem studentów i pedagogów Akademii Muzycznej, którzy licznie wypełnili aulę Regionalnego Ośrodka Kultury, Edukacji i Dokumentacji Muzycznej. Po części wykładowej odbyła się dyskusja, a ponadto wszyscy zainteresowani mieli możliwość zwiedzenia pracowni. Z pewnością narodziło się wiele pytań i refleksji nad możliwościami rozwijania słuchu i wyobraźni muzycznej w świecie zdominowanym przez multimedia. Ale stwierdzić można jedno: nowe technologie mają za zadanie jedynie wspomagać proces dydaktyczny – o sukcesie w pedagogice zawsze decydować będzie osoba nauczyciela – jego kompetencje, kreatywność, dyscyplina, elastyczność i jakość relacji z uczniami.